

ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΟΔΗΓΟΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΑΕΡΙΣΜΟΣ»

ΑΘΗΝΑ

2023

Περιεχόμενα

A. Επιλογή Θέματος	3
B. Περιεχόμενο Διπλωματικής Εργασίας	4
Διπλωματικές Ερευνητικές Εργασίες	4
Διπλωματικές Συστηματικές Ανασκοπήσεις	6
Γ. Μορφή.....	8

**ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΧΕΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ:
«ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΑΕΡΙΣΜΟΣ»**

A. Επιλογή Θέματος

Κάθε φοιτητής στο τέλος του 3^{ου} εξαμήνου σπουδών θα πρέπει να έχει επιλέξει το αντικείμενο της Διπλωματικής Εργασίας (ΔΕ) που θα επιθυμούσε να διαπραγματευτεί, όπως αυτό προβλέπεται στον κανονισμό σπουδών του ΠΜΣ. Το θέμα θα πρέπει να σχετίζεται με το περιεχόμενο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ). Όταν επιλεγεί το θέμα, συμπληρώνεται και υποβάλλεται στην Γραμματεία ειδικό έντυπο υπογεγραμμένο από τον φοιτητή. Στη συνέχεια η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) ορίζει την Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή (ΤΕΕ). Το θέμα της ΔΕ και η σύνθεση της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής υποβάλλονται για έγκριση στην Γενική Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής. Ο επιβλέπων πρέπει να είναι μέλος ΔΕΠ ενώ τα άλλα δύο μέλη της τριμελούς επιτροπής πρέπει να είναι μέλη ΔΕΠ, ή διδάσκοντες του ΠΜΣ κάτοχοι διδακτορικού. Σε όλη τη διάρκεια εκπόνησης της ΔΕ πρέπει να υπάρχει συνεργασία του ΜΦ με τον επιβλέποντα καθηγητή και την ΤΕΕ.

Οι διπλωματικές εργασίες πρέπει να είναι κατά κύριο λόγο ερευνητικές και να έχουν ως στόχο τους την παραγωγή νέας γνώσης στο πεδίο της Αναπνευστικής Ανεπάρκειας και του Μηχανικού αερισμού, σύμφωνα με τον κανονισμό σπουδών. Η έγκριση της εργασίας από το επιστημονικό συμβούλιο του ιδρύματος που θα πραγματοποιηθεί είναι απαραίτητη και αποτελεί ευθύνη του ΜΦ. Ο φόρτος εργασίας συνυπολογίζεται στο χρόνο και τις πιστωτικές μονάδες εκπόνησης της Διπλωματικής του Εργασίας.

B. Περιεχόμενο Διπλωματικής Εργασίας

Διπλωματικές Ερευνητικές Εργασίες

Στις εργασίες αυτές, η έμφαση θα δίνεται στο ερευνητικό μέρος, στη μεθοδολογία συλλογής των στοιχείων και στη σωστή χρήση των στατιστικών δοκιμασιών ανάλυσης των δεδομένων. Θα γίνεται κριτική αξιολόγηση του σχεδιασμού της έρευνας και της συλλογής των στοιχείων. Οι στατιστικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται θα πρέπει να επεξηγούνται πλήρως.

Εργασίες που περιλαμβάνουν αποκλειστικά περιγραφική στατιστική δεν είναι αποδεκτές. Ανάλυση δεδομένων με νέες, μη ευρέως διαδεδομένες τεχνικές είναι αποδεκτές, **αν ενδείκνυται η χρήση τους**, αλλά θα πρέπει να παρουσιάζεται η μέθοδος, δηλαδή να φαίνεται ότι υπάρχει γνώση και κατανόηση της μεθόδου και όχι να γίνεται απλή χρήση του προγράμματος ή πακέτου. Η δομή του ειδικού μέρους μιας ερευνητικής διπλωματικής εργασίας πρέπει να είναι η εξής:

- Σκοπός
- Υλικό και Μέθοδος (Ερευνητικός σχεδιασμός, το μέγεθος του δείγματος, το χρονικό διάστημα διεξαγωγής της μελέτης, τα κριτήρια εισόδου των συμμετεχόντων στην μελέτη και η μεθοδολογία λήψης των δεδομένων. Η ταυτότητα του ερωτηματολογίου πρέπει να είναι σαφής και να αναφέρεται η αξιοπιστία και η εγκυρότητά του).
- Στατιστική Ανάλυση (Αναφορά στη στατιστική μεθοδολογία που ακολουθήθηκε

για την ανάλυση των δεδομένων).

- Ηθική & Δεοντολογία (Αναφέρεται η έγκριση από την επιστημονική επιτροπή του ιδρύματος που έλαβε χώρα η εργασία και η τήρηση των διεθνών κανόνων ηθικής και δεοντολογίας.
 - Αποτελέσματα (Αναφέρονται τα περιγραφικά και συγκριτικά αποτελέσματα σε μορφή κειμένων και πινάκων)
 - Συζήτηση (Βασίζεται στα αποτελέσματα της μελέτης. Συνήθως, ξεκινά με μία παράγραφο, στην οποία αναφέρονται τα σημαντικότερα αποτελέσματα της μελέτης (χωρίς ποσοστά-αυτό έχει ήδη γίνει στην ενότητα των αποτελεσμάτων), τα οποία σχολιάζονται στις επόμενες παραγράφους. Ο σχολιασμός ενός ευρήματος έχει δύο μέρη:
 - α. Αναφορά ανάλογων αποτελεσμάτων από τη διεθνή βιβλιογραφία, ακόμα και εάν αυτά δε συμφωνούν με τα αποτελέσματα της μελέτης και
 - β. Αναφορά της δικής σας ερμηνείας για τα αποτελέσματα αυτά.
- Αναφορά των περιορισμών της μελέτης
- Συμπεράσματα
 - Προτάσεις (Προαιρετικό)

Διπλωματικές Συστηματικές Ανασκοπήσεις

Συστηματική Ανασκόπηση

Οι ανασκοπήσεις αποτελούν δευτερογενή δημοσιεύματα και διακρίνονται σε περιγραφικές και συστηματικές. Η συστηματική ανασκόπηση (ΣΑ), σε αντίθεση με την περιγραφική, αποτελεί μια ερευνητική εργασία και η διεξαγωγή της βασίζεται σε συγκεκριμένη επιστημονική μεθοδολογία

Η ΣΑ αφορά στην αναζήτηση της διεθνούς βιβλιογραφίας σχετικά με ένα συγκεκριμένο αντικείμενο, με σκοπό την εύρεση, ταξινόμηση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων ερευνητικών μελετών, οι οποίες έχουν ήδη διεξαχθεί επάνω σε αυτό το αντικείμενο. **Δεν αποτελεί την απλή αναφορά μελετών, αλλά μία εκτεταμένη και σε βάθος προσέγγιση ενός επιστημονικού θέματος, με βάση την υπάρχουσα βιβλιογραφία.** Η απόφαση για τη διενέργεια μίας ΣΑ βασίζεται στην ανάγκη της επιστημονικής κοινότητας να καταλήξει σε ασφαλή

συμπεράσματα σχετικά με ένα επιστημονικό θέμα. Για παράδειγμα, έχουν διενεργηθεί δεκάδες μελέτες, δημοσιευμένες σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά, σχετικά με την εκτίμηση του πόνου με διάφορα εργαλεία σε ασθενείς που νοσηλεύονται σε ΜΕΘ. Οι αναγνώστες των άρθρων δεν μπορούν εύκολα να καταλάβουν ποιο ή ποια εργαλεία είναι αξιόπιστα και την απάντηση μπορεί να τη δώσει μόνο μία ΣΑ της διεθνούς βιβλιογραφίας.

Δομή της ΣΑ

«**Εισαγωγή**». Παρουσιάζονται και αναλύονται οι βασικές έννοιες του τίτλου της εργασίας με τη μορφή ενοτήτων και όχι κεφαλαίων. Στο τέλος θα πρέπει να διατυπωθεί ο σκοπός της μελέτης καθώς και οι επιμέρους στόχοι. Ο σκοπός στην ουσία είναι η διατύπωση ενός ερευνητικού ερωτήματος το οποίο ο συγγραφέας θα επιχειρήσει να απαντήσει μέσα από τα αποτελέσματα ερευνητικών μελετών που έχουν διατυπώσει το ίδιο ερώτημα.

Υλικό και Μέθοδος. Το περιεχόμενο αυτής της ενότητας διαφέρει από την αντίστοιχη ενότητα της ερευνητικής Διπλωματικής Εργασίας. Συγκεκριμένα, εδώ αναφέρονται κατά σειρά οι βάσεις δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την αναζήτηση της διεθνούς βιβλιογραφίας, οι λέξεις-κλειδιά, τα κριτήρια επιλογής των άρθρων (π.χ. «άρθρα δημοσιευμένα εντός των τελευταίων 10 ετών, στην αγγλική γλώσσα» «προοπτικές μελέτες, τυχαιοποιημένες μελέτες», κλπ.), η χρονική περίοδος αναζήτησης, καθώς και η διαδικασία που ακολουθήθηκε από την αναζήτηση της βιβλιογραφίας μέχρι την τελική επιλογή των άρθρων της ανασκόπησης.

Αποτελέσματα. Αρχικά παρουσιάζονται, μέσω διαγράμματος ροής σύμφωνα με τις οδηγίες του PRISMA 2009 τα βήματα που ακολούθησε ο ερευνητής, ώστε να καταλήξει στην επιλογή των άρθρων που αποτέλεσαν το αντικείμενο της ΣΑ. Στο διάγραμμα ροής αναφέρονται διαδοχικά τα ακόλουθα: το σύνολο των άρθρων που προέκυψαν από την αναζήτηση της βιβλιογραφίας σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής, ο αριθμός των μελετών που απερρίφθησαν ύστερα από ανάγνωση του τίτλου, ύστερα από ανάγνωση της περίληψης και ύστερα από ανάγνωση ολόκληρου του άρθρου. Στο τέλος αναφέρεται ο τελικός αριθμός των άρθρων, όπως αυτός προέκυψε από την προαναφερθείσα διαδικασία. Το περιεχόμενο του

διαγράμματος ροής πρέπει να αναφέρεται εν συντομία και στο κείμενο των «Αποτελεσμάτων».

Τέλος, αναφέρονται εκτενώς τα κύρια ευρήματα των άρθρων της συστηματικής ανασκόπησης, με τη μορφή πίνακα αλλά και αναλυτικά εντός του κειμένου. Ο πίνακας προτείνεται να έχει περίπου 4 στήλες: (α) ερευνητές/έτος δημοσίευσης/ χώρα διεξαγωγής της μελέτης, β) σκοπός, είδος της μελέτης, δείγμα γ) μέθοδος συλλογής των δεδομένων, μελετώμενος πληθυσμός δ) αποτελέσματα.

Συζήτηση. Συνοψίζονται, ομαδοποιούνται και σχολιάζονται τα κύρια ευρήματα των μελετών της ανασκόπησης. Αναφέρονται οι ομοιότητες και οι διαφορές μεταξύ των μελετών (πχ ως προς τη μέθοδο, τον πληθυσμό κλπ), καθώς και τα πιθανά σφάλματα (μεθοδολογία) σε αυτές. Επίσης, μπορεί να γίνει αναφορά και στα αποτελέσματα άλλων συστηματικών ανασκοπήσεων.

Στην τελευταία παράγραφο της «Συζήτησης» αναφέρονται οι αδυναμίες-**περιορισμοί της συστηματικής ανασκόπησης.** Συνήθως, οι περιορισμοί αφορούν στα κριτήρια επιλογής των άρθρων και στον τελικό αριθμό των μελετών που χρησιμοποιήθηκαν.

Συμπεράσματα-Προτάσεις. Σε 3-4 παραγράφους αναφέρονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τη συστηματική ανασκόπηση, η σπουδαιότητα των αποτελεσμάτων της ανασκόπησης για την κλινική πρακτική και γίνονται προτάσεις για μελλοντική έρευνα, ώστε να καλυφθούν τα κενά που η συστηματική ανασκόπηση της υπάρχουσας βιβλιογραφίας εντόπισε.

Δεν γίνονται αποδεκτές εργασίες, οι οποίες κάνουν παρουσίαση των αποτελεσμάτων ενός (ή μικρού αριθμού) άρθρων χωρίς να προβαίνουν σε κριτική ανάλυση αυτών και σε διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης μελέτης της περιοχής (ή του προβλήματος) στην οποία αναφέρεται το υπό μελέτη θέμα.

Γ. Μορφή

Η ΔΕ γράφεται στην ελληνική γλώσσα, το κείμενο θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από πληρότητα και επιστημονικότητα. Η εργασία πρέπει να είναι σε χαρτί A4 (297x210mm). Η γραμματοσειρά να είναι Arial Greek ή Times New Roman με 1,5 διάστιχο, 0 εσοχές

δεξιά-αριστερά και 0 διάστημα πριν και μετά και πλήρης στοίχιση. Ο τίτλος πρέπει να έχει μέγεθος 16pt, bold, τα κεφάλαια 14pt, bold, τα υποκεφάλαια, 12pt, italic και το κυρίως κείμενο 12pt.

Η διπλωματική εργασία θα πρέπει να πληροί τους βασικούς κανόνες παρουσίασης ενός επιστημονικού άρθρου και να μην δίνει την εντύπωση ενός βιαστικά ή πρόχειρα γραμμένου κειμένου.:

- ΤΙΤΛΟΣ - Ο τίτλος να έχει σχέση με το περιεχόμενο και να αποφεύγεται η χρήση ρημάτων.
- ΠΕΡΙΛΗΨΗ - Να έχει περίληψη στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα, η οποία δεν πρέπει να είναι μεγαλύτερη από 200- 250 λέξεις. Η δομή της περίληψης είναι ως εξής : μικρή εισαγωγή 3 γραμμών, σκοπός, υλικό και μέθοδος, αποτελέσματα, συμπεράσματα. Στη συνέχεια, ακολουθούν 3-5 λέξεις κλειδιά, οι οποίες αντιστοιχούν στους διεθνείς όρους λεξικογράφησης, που χρησιμοποιεί το Index Medicus. Η περίληψη στην Αγγλική θα πρέπει να είναι ακριβώς ίδια με τη περίληψη στην Ελληνική.
- ΠΡΟΛΟΓΟΣ, είναι προαιρετικός. Ο πρόλογος έχει κυρίως προσωπικό χαρακτήρα και σε αυτόν μπορεί να γίνει αναφορά στα κίνητρα που οδήγησαν τον συγγραφέα στην επιλογή του συγκεκριμένου θέματος.
- ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ - Ο συγγραφέας μπορεί να εκφράσει τις ευχαριστίες του σε όσους βοήθησαν στη διαδικασία εκπόνησης της διπλωματικής του εργασίας. Η συντομία, η ευγένεια και η εγκράτεια θα πρέπει να διακρίνουν τις ευχαριστίες μίας εργασίας.
- ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ – Αναφέρεται όλη η δομή της εργασίας με τις αντίστοιχες σελίδες.
- ΕΙΣΑΓΩΓΗ – Στην εισαγωγή εκτός από εισαγωγικά στοιχεία (τα οποία θα τεκμηριώνονται με βιβλιογραφικές αναφορές) για το προς ανάπτυξη θέμα θα αναφέρει το σκοπό της διπλωματικής εργασίας, όπως επίσης περιληπτικά θα περιγράφει τις ενότητες που αναπτύσσονται.
- ΚΥΡΙΩΣ ΚΕΙΜΕΝΟ – Το κυρίως κείμενο θα διαχωρίζεται σε γενικό και ειδικό μέρος. Η δομή του γενικού μέρους θα ορίζεται από το επιβλέπων μέλος της ΤΕΕ. Το κυρίως κείμενο θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από πληρότητα,

επιστημονικότητα, οργάνωση και γλωσσική σαφήνεια. Οι βασικοί πίνακες των αποτελεσμάτων της μελέτης αναφέρονται στο ειδικό μέρος μέσα στο κείμενο, ενώ τα γραφήματα παρατίθενται στο παράρτημα. Η αρίθμηση γίνεται με αραβικούς αριθμούς (πίν. 1, πίν. 2 κ.λπ.), με τη σειρά που εμφανίζονται στο κείμενο και σημειώνεται σύντομος τίτλος για τον καθένα. Το περιεχόμενο των πινάκων πρέπει να είναι σαφές, ώστε τα δεδομένα να είναι κατανοητά, χωρίς να είναι απαραίτητη η αναδρομή στο κείμενο.

- **BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ** - Να έχει πλήρεις και σωστές βιβλιογραφικές αναφορές στο κείμενο, οι οποίες δεν θα υπερβαίνουν τις 50 εκτός αν υπάρχουν ειδικοί λόγοι και πάντα με τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα. Να αναφέρονται και οι σελίδες των περιοδικών από όπου λήφθηκαν πληροφορίες. Οι βιβλιογραφικές αναφορές να αναφέρονται στο τέλος της διπλωματικής εργασίας – και όχι στο τέλος κάθε κεφαλαίου – κατά προτίμηση με σύστημα Vancouver μαζί ξενόγλωσσες και ελληνικές. Το όνομα γράφεται πάντα μετά το επώνυμο, χωρίς τελεία. Ακολουθεί ο τίτλος της εργασίας, ο τίτλος του περιοδικού, η χρονολογία, ο τόμος, το τεύχος μέσα σε παρένθεση και η πρώτη και τελευταία σελίδα. Σε περίπτωση κατά την οποία δεν αναφέρεται όνομα συγγραφέα (π.χ. άρθρο σύνταξης), χρησιμοποιείται η λέξη «Αnonymous» και, για ελληνικές μελέτες, η λέξη «Ανώνυμος». Μετά το Ανώνυμος ακολουθούν τα υπόλοιπα στοιχεία, όπως πιο πάνω.

Παραδείγματα αναγραφής βιβλιογραφιών αναφέρονται παρακάτω:

Άρθρα περιοδικών

Αναφέρονται τα επώνυμα όλων των συγγραφέων ακολουθούμενα από τα αρχικά των ονομάτων τους χωρίς τελείες μέχρι έξι σε αριθμό (εάν οι συγγραφείς είναι περισσότεροι, ακολουθεί η ένδειξη κ.α.), ο τίτλος της εργασίας, η συντομογραφία του περιοδικού, το έτος δημοσίευσης, ο αριθμός τόμου, το τεύχος μέσα σε παρένθεση, η πρώτη και η τελευταία σελίδα του άρθρου.

Π.χ.: Jensen CE, Tuck SM, Old J, Morris RW, Yardumian A, De Sanctis V et al. Incidence of endocrine complications and clinical disease severity related to genotype analysis and iron overload, in patients with beta-thalassemia. Eur J Haematol 1997;59(2):76-81.

Βιβλία Μονογραφίες

Γράφονται τα επώνυμα των συγγραφέων και ακολουθούν τα αρχικά των ονομάτων τους, ο τίτλος του βιβλίου (ο αριθμός έκδοσης και ο τόμος), το όνομα του εκδοτικού οίκου, η έδρα του εκδοτικού οίκου και ο χρόνος έκδοσης.

π.χ.: Γαρδίκας ΚΔ. Ειδική Νοσολογία. 3η έκδοση. Εκδ., Παρισιάνος Αθήνα, 1981.

Κεφάλαια βιβλίων

Αναφέρονται τα επώνυμα των συγγραφέων και ακολουθούν τα αρχικά των ονομάτων τους, ο τίτλος του κεφαλαίου, η αναφορά του βιβλίου όπως ανωτέρω, αφού προηγηθεί η πρόθεση «στο» ή «in» και οι σελίδες του κεφαλαίου (πρώτη και τελευταία).

Βιβλιογραφία από ιστοσελίδες ή άλλη ηλεκτρονική πηγή

Αναφέρονται τα επώνυμα των συγγραφέων, ο τίτλος του άρθρου, μέθοδος εύρεσης [π.χ. ONLINE, CD], ημερομηνία έκδοσης, αριθμός σελίδων ή οθονών, “Διαθέσιμο από:” , η πλήρης ηλεκτρονική διεύθυνση υπογραμμισμένη και η ημερομηνία πρόσβασης.

- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – Στο παράρτημα της εργασίας αναφέρονται οι συντομογραφίες που έχουν χρησιμοποιηθεί στο κείμενο. Οι συντομογραφίες όπου αναφέρονται για πρώτη φορά πρέπει να επεξηγούνται. Στον τίτλο της Διπλωματικής Εργασίας, στις κεφαλίδες και υποκεφαλίδα δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται συντομογραφίες. Επίσης στο παράρτημα παρατίθενται τα διαγράμματα όπως αναφέρθηκε και παραπάνω και το εργαλείο συλλογής των δεδομένων.

ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

«ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΑΕΡΙΣΜΟΣ»

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

«ΤΙΤΛΟΣ»

ΟΝΟΜΑ - ΕΠΩΝΥΜΟ

ΑΘΗΝΑ

ΜΗΝΑΣ - Ε Τ Ο Σ

2^ο φύλλο -(Εσώφυλλο):

ΤΡΙΜΕΛΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

....., Επιβλέπων

.....

.....

Αφιέρωση (προαιρετικά)

Ευχαριστίες

Περιεχόμενα

Πρόλογος (προαιρετικά)

Εισαγωγή (υποχρεωτικά)

Γενικό Μέρος

1.

1.1.

1.2.

1.3.

2.

2.1.

2.2.

2.3.

Ειδικό Μέρος

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω

